

Műleírás

Egervári Júlia

Eszterházy Károly Főiskola, Bölcsészettudományi kar

Plasztikai ábrázolás szak, 3. évfolyam

Témavezető: Dr. Balázs Péter

Mű címe: Keretek között

Műfaj: Installáció

Méret és anyag: 3 db 1 négyzetméteres fotó fa keretekkel

Készítés dátuma: 2014

Munkám három elemből áll, 100x100 cm-es fotókból, melyek a földön vannak elhelyezve, és fekete deszka keret veszi körül őket. A fotókon három, némileg különböző pozíciókban lévő női test - saját magam - látható, egy négyzet alakú föld-gödörben.

A hangsúly nem annyira a nőiségen van, a pózok sem a női testiséget emelik ki, a meztelenség inkább azért fontos, hogy az emberi test minél közelebb kerülhessen a földhöz, a természetes környezethez.

A négyzetes gödör, mint szigorú forma szűkös is, a test éppen hogy elfér benne, embrió pózba gömbölyödve vagy guggolva, összehúzódva. A négyzet, mint geometriai forma egyébként is a földet szimbolizálja, a földi létet és a biztonságot. Ebben a megjelenítésben lehet akár biztonságot adó is, de inkább már korlátozó, szinte nyomasztó hatást kelt.

Az első fotón az összegörnyedő test agyagos sárral van bekenve, és a körbefutó föld felszínét még fű borítja. A másikon, ahol szintén sárral van bekenve, a sárba virágszirmok tapadnak, ezzel kontrasztot teremtve, és körben a föld szinte fekete, a fű kiégett. A harmadik képen más pózban, szinte csak a hát látható, szürke hamuval beszórva, a környezet fekete.

Koncepcióm része volt, hogy egyszerű anyagokat, és a testemet használjam, saját magam megtapasztalhattam ezt a helyzetet, érintkezzek a hideg, nedves földdel, valódi legyen ennek az élménye és ne manipulált fotókat használjak. Érdekes tapasztalást adott a „le- és beereszkedés”, a beszorítottság, részben kiszolgáltatottság. A test földbe kerülése akárhogyan is, de előhozza az elföldelés, eltemetés, a mulandóság érzetét, élve a földben lenni pedig morbiditást vagy szürrealisztikus hatást kölcsönöz. Ezzel együtt viszont a föld, mint éltető közeg a növények, a magok számára, melyekből kifejlődik az „élet”, már más jelleget ad.

Ugyanakkor a mulandóság vagy átmenetiség itt jobban érzékelhető, valamiféle átalakulás történik, az elhelyezéstől függően körforgás is.

Véleményem szerint ez a megjelenítés mód egyszerű, nem akar túl sokat közölni, és még éppen a műviesség és természetesség határán mozog, beállított, de őszinte, nyers.

A földön kissé illuzionisztikus hatást keltenek a fotók, mintha a testek valóban ott lennének, vagy kidomborodnának, drasztikus és meglepő, mivel távolabbról nem lehet igazán látni, hogy mi van a keretek között, csak ha közelebb megy a szemlélő.

A fekete keretek fokozzák a beszorított hatást, lekerítik, élesen elválasztják a fotókat a környezettől.

Ha személyes szinten nézem akkor a saját kereteimet illusztráltam átvitt értelemben, a fizikális testem, létem bizonyos kereteit és mondjuk a saját kísérletem kereteit, miszerint közelebb szeretnék kerülni a természethez, és keresem ennek a módját, a szabadságom kereteit. Ha kicsit általánosabban közelítem meg, akkor nyilván annak is van jelentősége, hogy a képeken egy női test szerepel. Mert bár a mulandóság témája és az anyagi világban való létezés korlátai általánosan érvényesek minden élőlényre, egy másik síkon a nőiség témája, a nőhöz kapcsolódó, tapadó archetipikus és sztereotipikus képek is meghatározóak. A nő, mint földies, befogadó aspektus, föld anyja, a föld termékenység, újjászületés szimbólum, összekapcsolódik a nővel. Mennyire élhetjük ezt meg és milyen formában? A természetességet, az elemekkel való kapcsolatot, hogyan kerülhetünk közel ehhez az állapothoz? Mi és ki szab számunkra kereteket? Miért érdekes agyagos sárral bekenni a testemet? Milyen érzeteket idéz elő? Valami ősi, törzsi hatása van, elveszik a személyiség, csak a test marad és a létezés, mint erő.

A testre tapasztott virágszirmok abszurdabbá teszik a látványt, és a nehézkes anyagot pedig légiesebbé.

Munkám megjelenítés módját motiválták előzetes ismereteim olyan performanszokról, melyek természetes közegben születtek, illetve természetművészeti és body art munkák, melyek a természet és ember kapcsolatával, az emberi létezés milyenségével foglalkoznak.

Tulajdonképpen két műfajt vegyítettem, hiszen maga a mű, mint fotóinstalláció egy akció, egy performansz megvalósítása által jöhetett létre.

Ez a megnyilvánulás egy sajátos megközelítése annak az aktuális problémakörnek, melynek témája, hogy a mai ember milyen kapcsolatban áll a természettel, közelít-e vagy egyáltalán akar-e közelíteni felé, érzi-e ennek hiányát vagy szükségszerűségét, és ha igen azt milyen módon teheti meg, milyen mértékig. Ha erős is a szándék arra, hogy kialakítson valamiféle kapcsolatot, az ma már rengeteg akadályba, nehézségbe ütközik, és eleinte mesterségesnek, erőltetettnek hat.

Ez az eltávolodás életünk minden területére kihat, mert nem csak magától a természettől történik így eltávolodás, hanem az emberi természettől, az emberi lét törvényszerűségeitől, és természetes jelenségeitől. Ilyen jelenség az elmúlás, a halál is.

A fotók egyesítik magukban ezt a tematikát, az őszinte próbálkozást a természethez való közelebb kerüléshez, ennek lehetőségeit és határait, az élet körforgását, a mulandóságot, és felvetik a kérdést, hogy hol a helyünk mindebben? Valóban keretek közé vagyunk-e szorítva, vagy ezekben a törvényszerűségeken is benne van a lehetőség...valamire?

Bár itt a fekete keretek, mint konstruált külső elemek, már nem feltétlenül a természet, az emberi lét természetes törvényszerűségeinek „kereteit” mutatják fel, hanem a jelenlegi épített környezetünk és a már-már túl civilizált életünk akadályait, melyek elfedik vagy elnyomják a természetes készleteket, illetve azt, hogy elmélyedhessünk némely jelenségben.